

de Jongensclub van Heidedorp

A.M. TUKKERS -
ENGELS

G. F. CALLENBACH N.V. UITGEVER NIJKERK

DE JONGENSCLUB VAN HEIDEDORP

A. M. TUKKERS-ENGELS

DE JONGENSCLUB VAN HEIDEDORP

ILLUSTRATIES VAN JAN LUTZ

G. F. CALLENBACH N.V. — UITGEVER — NIJKERK

HOOFDSTUK I

Het is Woensdagmiddag. Kees Klein loopt met een tas aan zijn arm over een warme, zonnige weg. Het stof waait op bij elke stap.

„Wat heeft het al lang niet meer geregend,” denkt Kees. Hij peinst er over, hoelang dat al geleden is, dan heeft hij tenminste wat te doen op deze saaie weg. Maar hoe ver hij ook in zijn gedachten teruggaat, hij kan zich niet herinneren, wanneer die heerlijke, koele druppels op zijn hoofd zijn neergekomen. Eigenlijk moet hij toch lachen om zijn eigen gedachten.

Nu zou hij regen prettig vinden, maar als het eens een paar dagen achter elkaar regent, vindt hij het zo vervelend! Dan hunkert hij, om de straat op te gaan; maar moeder vindt dat onzin. Wie gaat er nu zo maar in de regen lopen, als je nergens naar toe moet. „Lees toch wat,” zegt moeder dan.

Maar blijf eens een hele dag lezen!

Terwijl hij aan regen loopt te denken, merkt hij pas hoe droog zijn keel is. Zijn tong lijkt wel een leren lap. Had hij maar een beetje water! Maar aan deze weg staan geen huizen en het duurt nog een hele poos voor hij er is.

Hè, hè, hij kan niet meer en hij ploft in het dorre gras aan de kant van de weg neer. Languit ligt hij daar; het zweet loopt met straaltjes van zijn hoofd. Even een zakdoek pakken, maar zijn broekzak is leeg en nu neemt hij zijn mouw maar. Zo gaat het ook best, hij krijgt op deze manier wel een vuile veeg op zijn gezicht, maar wat geeft Kees Klein nu om een veeg. Alle vuile vegen laten hem koud; had hij maar wat te drinken, dat zou beter zijn.

In de verte hoort hij het gebolder van een kar. Het paard loopt niet zo heel vlug, dat komt natuurlijk door de mulle weg en de warmte. Zo'n dier heeft net zo goed last van de hitte. En dan moet het nog wel een zware kar trekken. „Nu, hij liever dan ik,” denkt Kees.

„Gelukkig ben ik geen paard,” soest Kees verder. Hij ligt met zijn armen onder zijn hoofd, met zijn ogen dicht. Nu is de kar dichtbij. Het is een boerenwagen, dat kun je wel horen. Je weet wel, met van die grote wielen, die een diep spoor in de weg achterlaten. Soms loopt hij wel eens een heel eind door zo'n wagenspoor.

De kar gaat voorbij. Nu gluurt hij toch even door zijn wimpers. Maar ineens gaan zijn ogen wijd open.

Daar, achter in de kar, is dat niet. . . . nee. . . . ja toch!

Het is Piet Bakker, één van de jongens van zijn klas. Ineens springt hij op en dan ziet Piet hem ook.

„Kees!” roept hij en zwaait met zijn armen.

„Mag mijn vriendje ook meerijden?” vraagt hij aan de baas van de kar. Schel klinkt zijn jongensstem boven het geratel van de wagen uit.

„Ja, dat is goed,” bromt de baas.

Dat laat Kees zich geen tweemaal zeggen. Hij trekt zich met

gemak op, hoor, want hij is sterk. Z'n loomheid is hij kwijt, net of die als een last van hem is afgegleden.

Ze gnuiven naar elkaar, de vrienden. „Jofel jô, dat ik ook mee kan rijden. Ik lag net uit te blazen. Waar moet jij naar toe?”

„Even een boodschap voor vader. Spijkers en schroeven halen, vader is aan het timmeren. En jij?”

„Ik moet ook boodschappen doen. Dan gaan we samen weer terug. Nou, veel gezelliger dan alleen.”

In het dorp doen ze zo gauw mogelijk hun boodschappen. In de winkel vragen ze wat drinken en dan beginnen ze samen de terugtocht. Jammer genoeg komt er nu geen wagen, wel een enkele fietser, maar daar hebben ze niets aan.

„Hoe laat zou het zijn?” vraagt Piet. „Ik moet om zes uur op de jongensclub zijn en ik rammel van de honger, dus eerst moet ik nog een stapel boterhammen naar binnen werken.”

Ze schieten al aardig op, want ze zien in de verte de torenklok al. Ze turen, of ze kunnen zien hoe laat het is, maar dat is nog onmogelijk. Nu doen ze, wie het 't eerst kan zien.

„Ik zie het, halfvijf,” zegt Piet.

„Dat kan niet, jô! Het moet veel later zijn.” Terwijl Kees dat zegt, tuurt hij onafgebroken naar de toren.

„Nu zie ik het,” roept hij dan, „het is bijna halfzes.”

„Nee toch,” schrikt Piet. „Dan kom ik vast te laat en ik moet ook m'n voordracht voor vanavond nog even overlezen.”

„Je voordracht?”

„Ja, weet je dat niet? Van iedere groep moet er minstens één voordracht zijn. Daar krijgen we dan punten voor. Maar dat vertel ik wel eens een andere keer. Ga je mee een stukje hollen?” Natuurlijk loopt Kees hard mee, dat moet je voor je vriend over hebben, maar hij heeft geen haast, want hij is niet op die club.

„Toch jammer,” flitst het even door hem heen.

In het dorp gaan ze ieder een andere kant uit; de één haastig, de ander ineens heel kalm doorlopend.

HOOFDSTUK II

Het is druk voor het gebouw, waar de jongensclub iedere week een keer vergadert. „Het is een fijn stel jongens,” zegt meester Van Leeuwen altijd.

Hij wordt altijd de „meester” genoemd, want hij is meteen de onderwijzer van de school. Ze kunnen best met hem opschieten. Pas geleden hebben ze er een nieuwe leider bijgekregen. Voor het gemak noemen ze hem „leider”. Hij heet mijnheer Smit.

De jongens zijn er nu bijna allemaal, dat kun je aan het geschreeuw wel horen.

„Er zit geloof ik storm in de lucht,” zegt de „meester” tegen de „leider”.

Als ze allemaal binnen zijn, komt er nog één op het laatste nippertje aanhollen.

„Hé, daar heb je Piet ook nog.”

Piet valt op zijn plaats neer, hijgend van het harde lopen.

Dat was een haastpartij! Z'n moeder had gezegd: „Zou je nog wel gaan? Je moet dan zo haastig eten en je bent natuurlijk moe van dat lopen met die warmte.”

Maar dat kun je begrijpen! Van de club thuisblijven! Nee hoor, de „meester” houdt niet van ontrouwe leden en daar wil hij vast niet voor aangezien worden. Z'n voordracht kent hij gelukkig. Na het zingen houdt de meester een bijbelbespreking. Je moet niet denken, dat die langdradig en saai is. Nee hoor! Kort maar krachtig!

Deze keer wordt er verteld over Naäman. „Deze rijke man was eigenlijk heel arm,” zo vertelt de meester. „Dat kwam door de melaatsheid, die zijn lichaam teisterde.

Gezondheid is een grote schat. Dat wist Naäman ook, vooral nu hij die schat moest missen.

Zo gaat het met de meeste mensen, ook met jongens. Jullie vinden het maar gewoon, dat je kunt voetballen, rennen en klauteren. Maar dat het een geschenk van God is, daaraan denken we

zo weinig. Een jongen, die b.v. een ongeluk heeft gehad en deze dingen moet missen, kent dan pas de waarde van dit grote geschenk.

Wat een geluk voor Naäman, dat hij luisterde naar dat eenvoudige Joodse meisje, dat hem de weg wees naar de profeet Elisa, waardoor hij ook de weg naar God leerde kennen.

Door de kracht van het gebed werd hij genezen.

Veel mensen bidden alleen als ze in nood zijn of als ze zwaar ziek zijn. Als de moeite voorbij is, zijn ze God al weer vergeten. Ze gaan verder of er niets gebeurd is.

Ons bidden moet niet alleen een vragen zijn om iets, maar ook een danken voor wat we van God ontvangen hebben."

Nu zingen ze nog een lied uit de bundel en dan komen de voordrachten aan de beurt.

Een paar jongens van Piet zijn zijn groep vragen al: „Ken jij je voordracht?"

Iedere week zijn ze weer in spanning, wie de meeste punten heeft. Iedere groep zorgt om de beurt voor een opstel. De groep die het heeft gemaakt, heeft dan natuurlijk kans op het hoogste aantal punten.

Maar verbeeld je, dat je zo'n „slome" aantreft, die ijskoud zegt: „Dat opstel? O ja, dat is waar ook, dat moest ik maken. Maar dat ben ik vergeten, hoor!"

Als je er zo een bij hebt, dan kun je naar je punten fluiten.

De groep van Piet heeft het gelukkig goed getroffen met de jongens. Het zijn de „Leeuwen".

Dan had je laatst bij de „Panters" moeten komen! Ze hadden geen opstel en de voordracht ging ook nog maar half goed.

Nu weet je nog niet, hoe het met die punten in elkaar zit. De leider tekent ze altijd precies op in een schrift. Hij heeft ook grote vellen papier, voor iedere groep één. Daarop is een ladder getekend. Als je tien punten hebt, kom je één sport hoger op de ladder. Het stukje, dat je gestegen bent, wordt blauw gemaakt. Als je nu de vier ladders naast elkaar legt, kun je zien, wie het hoogst is gestegen.

Je kent nu nog maar twee namen van de vier groepen. De anderen heten: de „Haviken” en de „Tijgers”.

Piet denkt aan Kees Klein. Die moesten ze nog in hun groep hebben. Dat is er vast één, aan wie je wat hebt. Ook met voetballen van de zomer, want schieten kan die als de beste. Laatst nog met de gymnastiekles op school had hij twee puntjes gezet.

Een paar jongens hadden vanavond nog gevraagd of ze gingen voetballen. Maar het is te benauwd en de lucht wordt zo donker, wie weet komt er onweer. Meestal gaan ze in de zomer met mooi weer de hei op. Misschien de volgende week ook wel weer.

Na de voordrachten en de opstellen doen ze nog een paar binnenspelen en dan is de avond weer om.

Een paar jongens vragen: „Gaan we de volgende week naar de hei?”

„Dat ligt natuurlijk aan het weer. Wat denken jullie van een speurtocht?”

„Hoera!” „Een speurtocht!” „Dat hebben we lang niet meer gedaan!” klinkt het van alle kanten. Het is meteen een geschreeuw en een drukte!

Maar boven het lawaai uit komt de stem van de meester: „Jongens, en nu als de wind naar huis, want kijk eens naar de lucht! Inktzwart! Er komt onweer.”

Dan dringen ze stommelend naar buiten, na een wat luidruchtige, maar toch goedbedoelde groet.

In de tijd van een ogenblik zijn ze in alle richtingen verdwenen. De eerste druppels vallen al. Juist als Piet de deur achter zich dichttrekt, komt de eerste onweersslag.

HOOFDSTUK III

Het is nog vroeg, maar toch staan er al een paar jongens bij elkaar op het schoolplein. Er zijn jongens, die veel te vroeg op school zijn; er zijn er ook, die altijd op het nippertje komen aanhollen, of zelfs te laat komen. Maar die laatkomers zijn steeds dezelfde. Dat worden later zeker die

mensen, die, als op het perron de trein klaar staat om te vertrekken, nog komen aanstormen en op het laatste moment er nog in kunnen springen. Konden ze nu niet vijf minuten eerder van huis gaan? Dat zegt de meester ook zo dikwijls tegen die laatkomers. Maar of hij ook kwaad kijkt, of er soms straf voor geeft, het helpt niet veel.

Bij de jongens, die er al zijn, zijn er een paar, die de vorige avond ook op de jongensclub waren. Het zijn Dik de Boer en Wim Vermeulen.

„Zeg, jongens, de volgende week doen we misschien een speurtocht op de hei,” zegt Dik. Henny de Leeuw, die niet op de club is, zegt: „Dat zal wel fijn zijn.”

„Hmmm,” zegt Jaap de Lange en hij zet zijn gezicht in een verachtelijke plooi, „nog al wat bijzonders zo'n speurtocht. Als jullie weer over die vervelende club beginnen te zeuren, ga ik een eind verderop.”

Meteen draait hij zich met een kwaad gezicht om, klaar om weg te lopen.

Maar nu wordt Wim kwaad. „Wat had je over onze club te vertellen,” vraagt hij strijdlustig. Hij heeft echt zin om die Jaap eens even met zijn vuisten te bewerken, maar hij weet, dat vechten op het schoolplein streng verboden is. Toch jeuken zijn handen om er op los te slaan. Zo vervelend doet Jaap nu altijd! „Ach jô, maak je niet kwaad,” zegt Henny, „je moet maar denken, de druiven zijn zuur.”

„En we weten ook wie het zegt,” vindt Dik, die veel gemoedelijker is en niet zo gauw opstuift.

Deze morgen begint echt vervelend. Ruzie is nooit prettig en voor jongens, die in eenzelfde klas zitten, zelfs ondraaglijk.

„Zeg, ik heb ook wel zin om op die club te komen, zou het mogen?” vraagt Henny de Leeuw.

„Vast hoor, vraag het straks maar aan de meester.”

De jongens glunderen. Ze vinden het altijd prettig als de club groeit.

Er zijn nu al veel meer kinderen op het speelplein. De meisjes zijn druk aan het ballen. Sommigen doen het zelfs met drie ballen. Die zijn handig, hoor! Dat is niets voor jongens! Die voetballen liever.

Daar komt Piet Bakker ook aan. Hij komt naar de jongens toe,

want hij heeft hen al ontdekt. Maar wat kijkt Piet bedrukt, net of er iets is.

„Weten jullie het al van Kees Klein?” vraagt hij direct.

„Nee, wat is er met hem?”

„Gisteravond is hij tegen een fiets opgelopen. We hadden samen boodschappen gedaan. Op de terugweg hadden we hard gelopen, omdat ik nog naar de club moest. Toen zijn we naar huis gegaan. Maar op een hoek kwam er een jongen heel hard op de

fiets aan. Hij reed aan de linkerkant van de weg. Kees liep zeker aan iets te denken en botste er zo tegenop."

„En wat heeft hij nu?" vragen er een paar verschrikt.

„Het zal wel een hersenschudding zijn, want hij kwam met zijn hoofd op de stoeptrand terecht. Hij heeft ook een hoofdwond. Vanmorgen ging ik hem halen, toen hoorde ik het pas. Ik had net willen vragen, of hij ook op de club komt."

De jongens vinden het heel erg. Ze zijn er stil van. Met een hersenschudding moet je altijd lang liggen. 'n Saaie boel. Maar daar gaat de bel. De kinderen gaan in lange rijen bij de deur staan.

Als ze binnen zijn en de deur achter hen dichtklapt, ligt het speelplein erg verlaten onder de bomen. De kinderen moeten nu proberen hun woelige armen en benen stil te houden — dat valt soms niet mee — en een paar uur hun gedachten bij het werk te houden. Dat is dikwijls nog moeilijker.

HOOFDSTUK IV

Daar ligt Kees nu. Wie had dat gedacht! De dokter heeft zijn hoofd verbonden en nu zal hij wel zes weken moeten liggen.

Het gebod van de dokter luidt: „Zo rustig mogelijk blijven liggen."

De eerste dagen mag er niemand bij hem. Praten mag hij zo weinig mogelijk.

Nu, daar heeft hij ook weinig zin in. Hij ligt maar stil met zijn ogen dicht. Na veel wikken en wegen ligt hij in zijn eigen kamertje, dat is het rustigst voor hem. Moeder heeft eerst gedacht beneden, in de huiskamer, dan hoeft ze niet zoveel trappen te lopen. Maar de dokter vindt het niet goed. Dat is niet rustig genoeg, vlak achter de winkel. De bel klinkt hier veel te schel. De moeder van Kees heeft een kruidenierswinkeltje. Zijn vader

is een paar jaar geleden gestorven. Om in het onderhoud van zichzelf en haar jongen te voorzien, moest moeder toen wel een winkeltje beginnen. Gemakkelijk was dat niet. In de buurt kregen ze direct wel een paar klanten, maar verderop waren ook winkels en dan kwamen de mensen die daar woonden toch niet bij hen kopen.

Bij een paar kennissen, die wat buiten het dorp wonen, gaat Kees iedere week een lijstje halen met boodschappen. De volgende dag bezorgt hij die dan aan huis. Kees is er heel trots op, dat hij dat allemaal alleen mag doen. Moeder vindt het minder prettig. Ze vindt, dat haar jongen dan te veel moet missen. Hij moet toch ook spelen en ravotten net als andere jongens! Dat doet hij ook wel en de jongens mogen hem wàt graag, dat ziet ze altijd met plezier. Kees is vast geen saaie Piet!

De dag nadat het ongeluk gebeurd is, stapt er een heer met een jongen de winkel binnen. Moeder kent hem niet; ze kijkt wat verbaasd. Zou het een nieuwe klant zijn? Nee, het is mijnheer Van Velzen, de vader van de jongen, die Kees heeft aangereden. De jongen, Jan van Velzen, staat er wat verlegen bij. Hij heeft thuis alles verteld, ook, dat het zijn schuld was.

„Ik kom eens met u praten,” zegt mijnheer Van Velzen.

„Komt u dan binnen, dat is gezelliger.”

Even later zitten ze in de huiskamer. Moeder moet natuurlijk dadelijk vertellen hoe het met Kees gaat.

„Het spijt me heel erg, dat dit gebeurd is, mevrouw. Maar vertelt u eens, heeft u nog bijzondere uitgaven gehad? De doktersrekening betaal ik natuurlijk, dat spreekt vanzelf. Maar is er nog iets anders? Hoe is het met het pak van uw zoontje, is dat erg gescheurd?”

„Ja, het ziet er niet mooi meer uit.”

„Dan zal ik u dit vergoeden.”

Voor moeder er erg in heeft, ligt er vijftig gulden op tafel voor een nieuw pak.

„Maar mijnheer, dat is toch veel te veel! Het was maar zijn oude schoolpak. Hij had toch gauw een nieuw moeten hebben.”

Maar wat moeder ook beweert, mijnheer Van Velzen wil er niets over horen. „Wat er over is, beschouwt u dan maar als schadevergoeding. Over een poosje komen we nog eens terug, dan kunnen we ook eens met uw zontje praten, nu is dat natuurlijk heel verkeerd.”

Als moeder weer alleen is, kan ze niet begrijpen, dat alles werkelijkheid is, maar het is toch waar, want daar ligt het geld. Wat zal Kees blij zijn met een nieuw pak. Ze zal het hem gauw vertellen.

HOOFDSTUK V

Het is Zondagmorgen. Heel stil dekt moeder de ontbijttafel. Het is wel ongezellig om alleen te eten. Toch is moeder blij, dat het met Kees wat beter is. Hij houdt zich dan ook heel rustig. De dokter zegt, dat de hoofdwond niet zo erg is als hij eerst dacht. Dat valt dus al weer mee.

Wat is die Kees blij, dat hij een nieuw pak krijgt. Jammer, dat hij zo stil moet liggen, want bij zoiets moet je eigenlijk een lucht-sprong maken.

Wat lijkt het al lang geleden dat hij op die zonnige weg liep en later in de kar mocht meerijden met Piet. Reuze jammer dat Piet niet bij hem mag.

Vrijdag is hij dadelijk naar hem komen vragen. Als hij nu weer komt, mag hij misschien wel eventjes bij hem.

Daar komt moeder een ogenblikje bij hem zitten. Moeder kan nu niet naar de kerk. Ze durft Kees niet zo lang alleen te laten.

„Gaat u maar gerust, moeder,” had hij vanmorgen nog gezegd, maar daar wilde moeder niet van horen.

„Als Piet weer eens komt, mag hij dan bij me?”

„Je weet, dat de dokter het niet graag heeft, het is beter van niet.”

„Heel eventjes maar, dan zal ik niet zoveel praten.”

„We zullen wel eens zien,” zegt moeder dan.

's Middags hoort Kees, dat er visite is. Hij heeft een hele tijd

geslapen en als hij wakker wordt, hoort hij een bekende stem, een mannenstem. Toch kan hij haar nog niet thuisbrengen, het klinkt in de verte zo brommerig.

Dan gaat de deur een kiertje open en heel voorzichtig kijkt moeder om de hoek.

„Ja, hij is wakker,” zegt ze dan. Dan staat opeens de meester in de kamer.

„Maar Kees, ouwe jongen, wat ga jij beginnen?” zegt de meester.

„Wie gaat er nu met dit mooie weer in bed liggen!”

„Zo maar voor de aardigheid natuurlijk, meester.”

Als de meester met grappen begint, hij kan het ook. Aan zijn ogen kun je wel zien, dat hij het fijn vindt, dat de meester er is. Heel eventjes blijft hij bij hem, een andere keer komt de meester eens terug, dan kunnen ze wat meer praten.

Later op de middag komt Piet Bakker. Gelukkig mag hij een ogenblikje binnen.

„Niet te druk praten,” waarschuwt moeder nog. Ze kent die rakkers wel. Dan laat ze de jongens alleen.

„Hoe gaat het nu met je?” vraagt Piet.

„Een beetje beter, maar ik moet natuurlijk heel stil liggen en veel drukte kan ik niet hebben.”

„Je moet de groeten hebben van alle jongens.”

„Dank je, aardig, dat ze nog aan me denken. Vanmiddag is de meester ook nog even geweest.”

„Prettig voor je. We hebben toch een fijne meester.”

„Nou en of! Zeg Piet, ik wil je wat vragen. Ik vind het zo jammer, dat ik, nu ik ziek ben, mijn verre klanten moet laten schieten. Voor moeder is het erg druk, tweemaal dat eind te gaan. Eerst de lijstjes vragen en dan de boodschappen nog brengen. Zou jij eens een keer de lijstjes willen halen, dan hoeft moeder er tenminste maar één keer op uit. Anders zou moeder de buitenklanten niet meer kunnen houden.”

„Dat is voor elkaar,” zegt Piet. En ineens maakt hij een mooi plannetje, maar hij vertelt er niets van.

„Nu ga ik weer,” zegt hij, „want ik mag niet lang blijven. Ik kom nog wel eens horen, hoe of het gaat. Dag Kees.”

„Dag Piet, de groeten aan allemaal.”

„Wat is die dag gauw omgevlogen, moeder! Twee keer visite gehad!”

Moeder hoopt maar, dat de jongens nog eens vaker komen en hem niet te gauw vergeten. Dat gebeurt zo vaak bij jongens! Als een ziekte erg lang duurt, vinden ze het saai en vervelend en dan ligt de zieke jongen alleen.

„Moeder, ik ben zo blij, dat ik weer wat beter ben.”

„Ik ook, jongen, we mogen God wel heel dankbaar zijn, dat alles nog zo goed is afgelopen.”

„Ja moeder, ik heb er God al voor gedankt. De meester zal op school ook wel voor mij bidden, dat doet hij altijd voor zieke kinderen. Vanmiddag moest ik daar ineens aan denken. Helpt zoiets ook. . . . ik bedoel. . . . hoort God altijd het gebed?”

„Horen wel, jongen, maar het wordt niet altijd verhoord. De mensen vragen zoveel dingen. Heel dikwijls zou het niet eens goed voor hen zijn als zo'n gebed verhoord werd. God weet, wat goed voor ons is. . . .”

Peinzend staart Kees voor zich uit. Het is allemaal heel moeilijk voor hem, maar toch begrijpt hij het. Dit weet hij zeker: als God het wil, wordt hij weer beter.

HOOFDSTUK VI

Het is weer Donderdag. 's Morgens op het schoolplein staan alle jongens van de jongensclub bij elkaar. Piet Bakker staat in het midden en is druk aan het woord. Hij heeft een mooi plan, luister maar.

„Zondag ben ik bij Kees geweest en die vertelde me, dat hij ongeveer zes weken moet liggen.” En dan vertelt hij wat Kees hem heeft gevraagd. „Nu stel ik voor, dat wij hem met ons allen helpen. Zijn jullie daar allemaal voor?”

„Natuurlijk, maar hoe moeten we dat doen?”

„Dat moeten we even uitkienen. Wie heeft er een mooi plan?”

„Weet je wat,” zegt Gerrit van Werven, „laten we er allemaal over nadenken en vanavond na de speurtocht komen we met onze plannen.”

„Dan weet ik nog iets anders,” roept Henk Wilbrink, „als we wat bedacht hebben, schrijven we het op een briefje. Twee jongens moeten dan alles nalezen; wat het beste is doen we.”

Dat vinden ze het aardigst bedacht. Nu nog de twee jongens uitzoeken, die het mogen doen.

„Henk, die heeft het bedacht,” roept er een.

„En Piet, die is er mee begonnen,” roept een ander.

Dat is dus voor elkaar. „Morgen alle papieren inleveren bij Henk en Piet,” roept Henny de Leeuw. Ja, die is nu ook bij de club en dat wil hij nu eens goed laten horen.

's Avonds zijn ze al vroeg bij het gebouw. Ze hebben zich al de hele dag op de speurtocht verheugd. Eén gedeelte moet een kwartier eerder vertrekken om het spoor te leggen. De leider deelt al vast pijlen uit aan twee jongens, papiersnippers aan twee andere jongens. Verder mogen ze ook pijlen tekenen op zandweggetjes en ze mogen er ook maken van stokjes, die ze vinden. Zes jongens gaan met de leider voorop. Het zijn Dik de Boer, Wim Vermeulen, Gerrit van Werven, Henny de Leeuw, Piet

Jansen en Jan Fransen. De anderen zullen met de meester het spoor volgen.

Vlug stappen de zes jongens met de leider door. Ze moeten helemaal uit het gezicht van de anderen verdwenen zijn. Waar de hei begint, leggen ze eerst een spoor van papiersnippers. Een eind verder komen ze aan een klein zandweggetje. Daar kunnen ze gemakkelijk een pijl inkrassen. Het spoor hoeft helemaal niet rechtuit te lopen; ze kunnen gerust in een kringetje weer op dezelfde plek uitkomen. Maar dat doen ze pas als ze een flinke voor-sprong hebben. De jongens genieten. Het is een heerlijke koele avond, helemaal niet benauwd. Nu zien ze een aardig dennensbosje, daar gaan ze op af. Ze gaan er dwars doorheen. Hier kunnen ze pijlen op de bomen prikken. Als de anderen nu alleen op de grond kijken, zijn ze niet goed af. Dan vinden ze het spoor niet zo gauw. Wat zijn er toch weinig mensen op de hei. Je hoort of ziet niemand.

„Jullie mogen wel oppassen dat je niet te hard praat, of iets hard naar elkaar roept, want dat klinkt heel ver door,” vindt de leider. Als ze het bosje uit zijn, gaan ze weer een stuk dwars door de hoge struiken van de hei.

„Ik heb iets bedacht,” zegt de leider. „Zien jullie daar die hoge heuvel met die denneboompjes er bovenop? Ik heb zo'n idee dat je van die heuveltop af een aardig stuk van de hei kunt overzien. Als we nu eens in die boompjes klimmen, dan kunnen we de anderen zien zoeken.”

Dat vinden ze een reuze plan. Nu maar de heuvel opsluipen, zo dicht mogelijk langs de grond heen, anders kunnen ze door de anderen gezien worden.

Ziezo, ze zijn er. Daar zit tenminste spanning in. Sluipen, dat je niet door anderen gezien mag worden, dat is hun lust en leven. Ze doen het, of hun leven er van afhangt. Het is net, of ze hun grootste vijand moeten ontwijken. In een wip zijn ze in de boompjes geklommen. Daar zitten ze hoog en droog. „Nu er om denken,” waarschuwt de leider, „dat, als ze deze heuvel opkomen,

je geen kik geeft. Dan zul je die verbaasde gezichten eens zien, als ze geen spoor meer kunnen vinden."

Vol spanning turen ze nu de hei af. „Ik zie ze," roept er een, „daar!"

Allemaal kijken ze in de aangeduide richting. Ja hoor, ze zijn het.

Nu zien ze het allemaal. Kijk ze zoeken!

Ze fluisteren net, of ze nu al te horen zijn.

Maar Wim Vermeulen ziet opeens iets anders. Niet zo heel ver

van de plaats waar zij zo onopgemerkt zitten, ziet hij een jongen. Helemaal alleen is hij. Hij bukt zich telkens, net of hij iets opraaft en in zijn zak steekt. Wat zou die jongen toch zoeken? Nu staat hij rechtop en kijkt speurend om zich heen, net of hij iets doet wat hij niet mag.

En dan opeens ziet Wim wie het is. Hij kan het niet geloven, maar toch ziet hij het heel duidelijk, het is Jaap de Lange.

In een seconde weet hij ook wat Jaap doet. Hun spoor! Hij doet er iets mee. Hij verlegt het, of hij haalt het weg. Maar dat is een lelijke streek. Eerst kan Wim van woede geen woord uitbrengen, maar dan komt hij los. „Jongens, kijk daar!"

Verbaasd kijken ze allemaal naar Wim, die opeens zo woedend

kijkt. Zij zaten vol spanning naar de rest van de club te kijken. „Het is Jaap de Lange! Houden jullie je kalm, ik reken met hem af.” En voor ze weten wat er gebeurt, is hij de heuvel afgerend, springt bovenop Jaap zijn rug en een ogenblik later rollen ze vechtend over de grond. Ademloos kijken de jongens toe. Maar dan is de leider met een paar stappen bij de vechtende jongens, haalt ze kalm van elkaar af en zegt: „Kom eerst op de top onder de bomen, hier kunnen de anderen je zien.”

„En nu: vertel op, waar heb je het spoor verlegd,” briest Wim als ze boven zijn. Eerst wil Jaap het niet zeggen, maar als de leider er aan te pas komt, vertelt hij het. De jongens zijn sprake-loos over zoveel laagheid. Ze mogen Jaap niet graag, maar dat hij tot zoiets minderwaardigs in staat zou zijn, dat hadden ze nooit gedacht. Maar voor lang zeuren is er nu geen tijd. Er moet gehandeld worden. Een paar jongens moeten zo vlug mogelijk het spoor weer gaan herstellen. Gelukkig had hij alleen nog maar het laatste eind verknoeid. In tien minuten zijn ze weer terug.

„Het is in orde en de anderen zijn al in het dennenbosje, we konden ze duidelijk horen. Maar het was een gevaarlijk karwei. We moesten onopgemerkt blijven, anders was de aardigheid er af.”

„Nu maar weer gauw in de bomen,” zegt de leider.

Jaap moet ook in een boom. „Kom maar bij mij,” zegt Wim. „Je bent mijn gevangene en je bederft het straks niet, je houdt je koest.”

Alle ogen zijn nu strak op het dennenbosje gericht. Ze kunnen duidelijk de stemmen horen. Maar op de heuveltop is alles doodstil. Daar stormen de eerste jongens het bosje uit. Zouden ze de goede kant uitgaan?

Even kijken ze zoekend rond. Dan zien ze de papiersnippers in de hoge struiken. Achter elkaar komen ze de heuvel op. Je kunt de spanning voelen. Zouden ze gauw ontdekt worden? Het is natuurlijk leuker van niet.

„Bovenop de top kunnen we misschien iets van de anderen ontdekken,” zegt de meester. „We moeten dan maar ieder een andere kant opkijken. Ze zullen hier wel niet ver vandaan zijn.”

Ziezo, ze zijn er. Dat was een hele klim.

„Waar loopt het spoor nu verder heen?”

„Ik zie geen spoor,” zegt Piet Bakker. „Ik ben rondom de hele top gelopen, maar nergens is er iets te ontdekken.”

„Ze zullen hier toch niet in de aardbodem verdwenen zijn?”

„Misschien zijn ze wel opgeslokt.”

Al die opmerkingen moeten de jongens, die in de bomen zitten, aanhoren, zonder ook maar even te lachen. Ze kijken elkaar met pretogen aan en geven elkaar seintjes zonder een vin te verroeren.

Zo gaat-ie reuze, net zoals ze het hebben willen.

Dan ploft Henk Wilbrink op de grond neer. Die dikke Henk is moe van het lopen en klimmen.

„Jullie kunnen doen wat je wilt, maar ik rust even uit.”

Hij gaat languit op zijn rug liggen. Als hij zijn ogen opslaat, gaat zijn mond open van verbazing.

„Hé, wat is dat? Ik zie ze!”

„Wie?” klinkt het van alle kanten. Maar dan ineens is de lucht vol rumoer. De jongens laten zich uit de bomen vallen, want ze zijn nu toch ontdekt.

Hier en daar roept er een: „O, wat ben ik stijf!” of: „Mijn been slaapt zo!” Ze moesten ook zo lang in dezelfde houding blijven zitten.

Nog even rusten ze uit op de heuvel. Dan komt de meester alles te weten van Jaap de Lange.

„Dat is geen mooie geschiedenis,” vindt de meester. Hij kijkt heel ernstig, want het is een lelijke streek.

„Kun je me ook zeggen waarom je dat gedaan hebt, Jaap?”

Geen antwoord. Jaap blijft hardnekkig zwijgen.

„Dan zullen we de zaak morgen onderzoeken,” zegt de meester.

„We laten op het ogenblik ons plezier door jou vast niet bederven. En nu, jongens, op huis aan, anders wordt het te laat.”

Opgewekt gaan ze terug, dat gaat vanzelfsprekend heel wat vlugger. Met een fikse pas gaat het huiswaarts. Aan de glundere snuiten kun je wel zien, dat ze 'n heerlijke avond hebben gehad.

HOOFDSTUK VII

„Papieren inleveren!” Henk en Piet staan 's morgens al vroeg aan het schoolhek. Ze vinden het een gewichtig karweitje. Als ze de hele stapel brieven verzameld hebben, gaan ze gauw samen in een hoekje van de speelplaats zitten. Het is toch moeilijk om dit voor elkaar te krijgen. Ze moeten wel eens lachen om die „mooie” brieven. Vooral de kleinsten uit de lagere klassen hebben er wel eens wat van gemaakt. Toch zijn er een paar aardige ideetjes bij. Voor het speelkwartier moeten ze de zaak eigenlijk klaar hebben. Dan kunnen ze vandaag meteen aan de slag, want het is Vrijdag. Gelukkig worden ze het gauw eens, want de bel gaat al weer. In het speelkwartier kunnen ze de jongens vertellen wat er moet gebeuren.

In de klas is het soms moeilijk het hoofd bij de sommen te houden. Piet zit al een hele tijd op een deling te zwoegen, die hij helemaal niet uit kan krijgen. Drie keer heeft hij hem al overgerekend.

„Wat zit jij benauwd te kijken, Piet. Lukt het niet?”

„Niet erg, meester.”

„Laat me je werk eens kijken?”

De meester laat even zijn ogen over de deling gaan.

„Weet je nog niet hoeveel acht min vier is?” De meester wijst het aan met zijn vinger. Piet kan het haast niet geloven, maar er staat heus „drie”.

Dat hem dat niet opgevallen is. Met een kleur als vuur gaat hij gauw zitten.

„Het is niet zo erg, hoor!” zegt de meester. „Dat kan de beste gebeuren. Zoiets overkomt mij nog wel eens.”

Gelukkig komt de som nu mooi uit. Nog een stuk of drie, dan is hij klaar.

In het speelkwartier vertellen ze het aan de jongens. Ze staan nieuwsgierig in een kringetje. Piet zal het vertellen.

„We hebben vier groepen op de club. De ene week gaan de

„Leeuwen” de lijsten halen en brengen die bij de moeder van Kees. Er zijn geloof ik tien klanten, dan nemen jullie er ieder twee. De volgende dag gaan de „Panters” de boodschappen bezorgen. De week daarop wordt ditzelfde werk gedaan door de „Haviken” en de „Tijgers”. De derde week worden de werkzaamheden omgewisseld.”

„Hoe vinden jullie het zo?” vraagt Henk vol spanning.

„Prachtig!” „Fijn!” „Reuze!” klinkt het van alle kanten.

„Jullie zien al weer, vele handen maken licht werk.”

„Ja, dat was ons schrijfvoorbeeld van deze week,” merkt iemand nuchter op.

„Het is eigenlijk niet eens veel werk,” zegt Piet, „maar voor Kees alleen was het toch wel veel.”

„Dan zoeken we er maar wat klanten bij,” vindt Dirk Jansen.

Dat is zo’n kwaad idee nog niet.

Tussen de middag gaan Piet en Henk even bij Kees Klein het nieuws vertellen.

Mevrouw Klein is er heel blij mee en Kees niet minder.

Als de jongens vertrokken zijn, zegt Kees: „Toch fijne jongens, hè moeder? Het moet toch wel een leuke club zijn. Die speurtocht is ook al zo fijn geweest.”

„Als je weer beter bent, ga je er ook maar naar toe, hoor!”

„Mag ik, moeder? Fijn! Maar weet u”

Dan aarzelt hij om verder te gaan.

„Zeg het maar, wat is er?”

„Ik had het u wel eerder willen vragen of ik er op mocht, maar ik hoorde dat ze aan het sparen zijn, om van de zomer te kunnen kamperen. Ik dacht dat het misschien te duur was.”

„Malle jongen! Als we nu de buitenklanten houden, zal het best gaan.”

„Kees mag niet te veel tobben over geldzorgen,” denkt moeder. Ze heeft misschien te veel laten blijken, dat de tijden erg moeilijk voor haar zijn.

Daar gaat de winkelbel. Een meisje komt binnen. Ze heeft een briefje bij zich met een lange lijst boodschappen. „Dit is van

mevrouw Van Velzen. Wilt u alles even klaarmaken, dan kom ik ze over een uurtje halen."

Moeder is in haar schik. „Wat aardig van de mensen," denkt ze onder het inpakken. „Zulke klanten zijn niet kwaad." IJverig is ze bezig. Dan hoort ze opeens een drukte voor de deur! Als ze opkijkt, komen de „Leeuwen" binnenstappen.

„Zijn jullie daar, jongens? De lijsten heb ik al klaar liggen."

Vlug verdelen ze de klanten even, dan zijn ze gauw weer verdwenen om hun werk te doen. Ze hebben afgesproken, dat ze eerst bij de mensen zullen vertellen, wat er met Kees gebeurd is. Anders begrijpen ze er niets van, ineens zo'n vreemde jongen aan de deur.

HOOFDSTUK VIII

Na schooltijd gaat de meester even bij het hoofd van de school praten. Hij vertelt hem het voorval van de vorige dag op de hei met Jaap de Lange.

„U hebt hem toch flink gestraft vandaag?"

„Dat was ik vast van plan, maar hij was er niet. Hij durft natuurlijk niet boven water te komen, hij zal wel denken: daar zwaait wat."

„Het is misschien het beste, dat u er even naar toe gaat."

„Dat ben ik juist van plan, dus ik stap nu maar gauw op."

Het is niet zo prettig om naar het gezin De Lange toe te gaan. De meester heeft er niet zulke prettige herinneringen aan. Een onverschillige vader en een slonzige moeder. Ze hebben nog drie kleine kinderen. De oudste er van is zes jaar en zal van 't jaar ook op school komen. 't Is te hopen dat het een aardiger jongen is dan Jaap.

Als de meester binnenstapt, kijkt Jaaps moeder verbaasd op. Zou er iets bijzonders zijn?

Ze weet niet wat ze hoort, als de meester het hele relaas vertelt. „Jaap is vanmiddag gewoon thuisgekomen om te eten. Ik heb niets bijzonders aan hem gemerkt.”

De meester staat paf. Ze praten nog een hele tijd over Jaap. Maar wat is dat? Horen ze iets aan de achterdeur? Ja hoor, die gaat open en dan horen ze een jongen in de gang fluiten.

„Stil, daar komt hij,” zegt de meester en onwillekeurig houden ze op met praten. Als de deur opengaat, kijken ze in het verbaasde en verschrikte gezicht van Jaap, die ineens geen zin meer heeft om te fluiten. Hij had gespijbeld zonder over de gevolgen na te denken. Het is een hele schrik voor hem, nu hij de meester ziet zitten. Eigenlijk heeft hij vreselijk het land over wat er Donderdagavond op de hei gebeurd is. De meester mag hij in zijn hart heel graag. Als je straf verdiend hebt, krijg je die wel, maar het gaat altijd heel eerlijk. Jaap voelt wel dat hij het nu verdiend heeft en ook, dat hij het door zijn spijbelen heeft verergerd. Met een rode kleur en neergeslagen ogen wacht hij zijn vonnis af.

De meester kijkt naar Jaap en als hij diens schrik en verlegenheid bemerkt, is hij blij. „Gelukkig,” denkt hij, „er is misschien toch nog wel iets met die jongen te bereiken, helemaal onverschillig is hij nog niet.”

Jaap, die verwacht een flinke uitbrander te krijgen, kijkt verwonderd op, als hij de meester niet onvriendelijk hoort zeggen: „Kom eens even bij ons zitten, Jaap, we moeten met je praten.”

Dan probeert de meester er achter te komen waarom Jaap het spoor op de hei heeft verlegd. Tot zijn grote verwondering lukt hem dat. Jaap vertelt alles. Hij had al dikwijls gevraagd of hij ook op de jongensclub mocht. Maar vader wou er niets van weten. Dat kost allemaal maar geld. Hij werkt bij een boer, erg hoog is zijn loon niet. Voor moeder is het dikwijls moeilijk de eindjes aan elkaar te knopen. En hoe Jaap ook zeurt: „Het is toch maar een dubbeltje in de week”, hij kan het niet gedaan krijgen. Dan durfde hij er niet verder op aandringen, want hij wist, dat ze op de club ook aan 't sparen zijn om te kunnen kamperen. „Was vader

ook maar mijnwerker, dan verdiende hij tenminste meer. Bijna alle vaders van de jongens op school zijn mijnwerker."

Als de meester Jaap zo hoort vertellen, heeft hij eigenlijk een beetje medelijden. Thuis heeft hij het niet erg prettig en wat afleiding was voor Jaap wel aardig. Hij zal eens met de vader van Jaap spreken. Wie weet lukt het hem toch Jaap op de club te krijgen.

Het is al laat, als de meester thuiskomt. Z'n vrouw zit met het eten te wachten. „Wat is het nog laat geworden,” zegt ze.

„Ja, maar ik ben toch blij dat ik gegaan ben. Eigenlijk ken je een jongen pas, als je hem thuis in zijn eigen omgeving ziet.”

Dan vertelt hij haar alles. Ze luistert opmerkzaam, want ook zij houdt van de jongens van school.

„Jaap moet vast op de club komen,” zegt ze dan.

HOOFDSTUK IX

Er zijn vier weken voorbijgegaan. Kees Klein begint aardig op te knappen. „Hij krijgt al weer praatjes,” zegt z'n moeder tegen mijnheer Van Velzen, die hem zo nu en dan eens komt opzoeken.

Met Jan van Velzen kan Kees het best vinden. Soms komt hij 's Woensdags wel eens een uurtje bij hem zitten. Laatst bracht hij een prachtig boek voor hem mee. Kees wist niet wat hij zag. Het was vast een duur boek, mooi ingebonden, zoiets zou Kees zelf nooit kopen. Hij leest altijd uit de bibliotheek van school. Dat zijn ook goede boeken. Maar om zelf zo'n mooi boek te bezitten, dat is lang niet mis, hoor! Gelukkig mag hij de laatste week al wat lezen van de dokter. Natuurlijk niet te veel achter elkaar. Maar het valt niet mee, als je net aan zo'n spannend gedeelte bent, om dan op te houden. Toch let moeder er wel op, dat hij het niet te bont maakt, want te veel vermoeien is niet goed voor hem. Het is altijd een welkome afleiding voor Kees als de

jongens komen. Ze vertellen dan hoe de „zaken” gaan. Een paar van hen hebben al een nieuwe klant opgeduikeld. Daar zijn ze wat trots op. Mevrouw Klein is erg blij, dat de jongens haar zo goed helpen. Het scheelt haar toch heel wat, dat ze de buitenklanten heeft kunnen houden. En zonder de club was dat onmogelijk geweest.

Gisteren kwamen ze met het nieuwtje, dat Jaap de Lange ook op de club was gekomen. De meester had met zijn vader gesproken en hij had het gedaan gekregen. De jongens stonden paf. Eerst begrepen ze niet, waarom de meester die vervelende knul op de club wou hebben. Maar de week, voordat Jaap er op kwam, heeft de meester heel ernstig met hen gepraat. En ze hebben hem goed begrepen. Ze zijn nu aardig tegen Jaap. Voor sommige jongens viel dat niet direct mee, maar in ieder geval deden ze er hun best voor. Nu waren ze allemaal in hun schik. Kees, omdat hij weer haast beter was en ook op de club mocht. De jongens, omdat de „zaken” zo goed gingen en alles met Jaap weer in orde was. En de meester, omdat alle jongens blij waren en zo goed hun best deden.

„Toch een goed stel, die jongens van ons,” zei hij na de clubavond tegen de leider.

HOOFDSTUK X

De dokter is heel tevreden over Kees. Hij mag een poosje uit bed, iedere dag een beetje langer. En het gaat goed. De meester is ook weer eens bij hem geweest. Niet alleen op visite! Kijk maar eens, hoe ijverig Kees zit te werken aan nieuwe sommen, kersvers uitgelegd. Zo nu en dan komt de meester ze nakijken en dan legt hij weer nieuwe uit, tenminste als ze goed zijn. Maar het gaat vlug, hoor, zo vlug, dat de meester op een keer tegen hem zegt: „Jongen, Kees, we mogen wel oppassen, anders stoom je ons op school nog voorbij.”

Kees is blij dat hij niet zoveel achter gekomen is met zijn werk. Aardrijkskunde en geschiedenis moet hij ook nog inhalen. Met zijn taalwerk schiet hij gelukkig al op. Hij zou niet graag blijven zitten! En liefst had hij ook nog een mooi rapport.

Moeder is heel blij dat haar jongen zo goed opgeknapt is. Ze heeft iets leuks bedacht. Gisteren heeft ze het aan Kees verteld. Iedere keer moet hij er aan denken. Die moeder toch! Altijd weet ze iets prettigs te verzinnen. Ze wil een feestje geven voor de club. Is dat niet fijn? Ze mogen allemaal komen. Moeder zal er dan voor zorgen dat ze lekker kunnen smullen.

Nu zit Kees te zwoegen op een brief. Moeder heeft gezegd: „Nu moet je de jongens zelf uitnodigen. Je moet maar een brief schrijven, dan kan de meester die op de club voorlezen.”

Dat is een moeilijk geval. Wat moet hij eigenlijk schrijven? Na veel zwoegen komt de brief toch af. Luister maar:

Beste jongens,

Hebben jullie zin om met de hele club bij ons te komen? Moeder wil een feestje geven, omdat ik weer beter ben. A.s. Zaterdag verwachten we jullie om zes uur. Dag! Tot Zaterdag.
De hartelijke groeten van jullie vriend

Kees.

„Moeder, kom eens kijken, ik heb de brief af.”

Daar komt moeder al uit de keuken. Kees moet er om lachen, zo nieuwsgierig ziet ze er uit.

„Ik ben benieuwd, hoor, hoe je dat er afgebracht hebt,” zegt ze. Ze leest hem hardop voor. „Ik vind dat je het heel goed gedaan hebt,” zegt ze dan. „Wist je wat „a.s.” betekent? Dat vind ik werkelijk knap.”

„O ja, moeder, we hebben pas nog meer afkortingen geleerd. Het betekent „aanstaande”.”

Toevallig komt de meester 's middags even langs. Nu kunnen ze hem de brief meegeven. „Mag ik ook komen?” vraagt hij.

„Natuurlijk, anders gaat het feest niet door, hè moeder?”

Dat vindt moeder ook.

Als de meester Donderdags de brief voorleest, gaat er een „hoera” op. Ze vinden het reuze, zo’n feestje.

„Kunnen jullie niet iets aardigs verzinnen om voor te dragen?”

Nu zitten ze allemaal in diep gepeins verzonken.

„Misschien kunnen ze die pantomime wel doen van de vorige week,” vindt de leider, „die heeft Kees toch niet gezien.”

„Ja, dat doen we,” roepen er een paar.

En dan zijn ze niet meer te houden. Ze kakelen allemaal door elkaar.

„Nu zal het wel voor elkaar komen,” denkt de meester.

Aan het eind van de avond heeft hij een hele lijst bij elkaar. Een pantomime, een korte samenspraak, vijf voordrachten.

Het kan best gezellig worden.

HOOFDSTUK XI

Moeder is met Kees druk in de weer geweest. Hij kan moeder nu fijn met alles helpen. Maandag mag hij al weer naar school. Wat lijkt het hem lang geleden dat hij in de klas zat.

„En wat zeg je er nu van?” vraagt moeder.

„Alles is klaar voor het feest. Wat zullen ze straks opkijken.”

Midden op de tafel staat een grote taart. Verder is er nog een schaal koekjes en er staan ook glazen klaar voor limonade. Dat zal me een feest worden! Met de plaatsen konden ze eerst niet klaar komen. Zoveel stoelen hadden ze natuurlijk niet. Maar Kees herinnerde zich, dat er in het schuurtje een paar stevige planken lagen. Die hadden ze over een paar stoelen gelegd en nu waren er waarschijnlijk zitplaatsen genoeg. Anders moesten er maar een paar op de grond zitten.

„Ik geloof dat ik ze hoor aankomen,” zegt Kees.

Moeder lacht eens. „Dat geloof ik al voor de derde keer,” zegt ze.

„Maar nu heb je toch gelijk, hoor,” zegt ze even later, „daar komt het stel aan.”

Wat is dat ineens een drukte voor de deur. Zoveel klanten tegelijk hebben ze nog nooit gehad.

Lachend en pratend komen ze binnen. Ze zijn hier oude bekenden, je kunt merken, dat de jongens hier vaker komen, al zijn ze er nog nooit allemaal tegelijk geweest. De kamer is ineens vol leven en beweging. Al gauw hebben ze een plaatsje veroverd.

„Nou jongens, ik geloof dat het hier een smulpartij wordt,” zegt de meester met een schuin oogje naar de taart, „het is alleen jammer dat jullie niet van taart houden.”

„Nou, en of,” roepen ze.

„Eerst zullen we maar een paar versjes zingen, dat hoort zo bij een feest, vinden jullie niet?”

Nu, versjes kennen ze genoeg. Ze zingen het ene na het andere. Het klinkt goed, het is alleen wat te hard. Maar ze vinden het zelf prachtig.

„Daar zullen jullie wel een droge keel van krijgen, ik zal maar eens gauw limonade inschenken,” zegt mevrouw Klein.

Daar heeft niemand wat op tegen en even later zitten ze achter een heerlijk glas limonade met een stuk taart er bij.

„Als u ons zo verwent, komen we vast nog eens terug,” zegt de leider.

„Dat is best, hoor, jullie zijn welkom, maar we hebben niet iedere dag taart.”

De jongens met de voordrachten komen nu aan de beurt. Ze doen het heel goed en ze krijgen dan ook een flink applaus.

Hierna doet de meester een spel met ze. Hij legt allerlei voorwerpen onder een doek. Van alles heeft hij er voor meegebracht.

Niemand mag zien wat hij er onder legt.

„Nu opgelet, jongens! Als ik de doek van de voorwerpen afhaal, geef ik jullie één minuut tijd om er naar te kijken. Probeer er

zoveel mogelijk te onthouden. Daarna leg ik de doek er weer over. Dan moeten jullie alles wat je nog weet, opschrijven."

De meester heeft overal aan gedacht, want daar haalt hij al een bundel potloden uit zijn zak en een stapel briefjes.

„Vlug alles uitdelen," zegt hij dan. „Allemaal klaar? Nu neem ik de doek er af."

Alle ogen zijn op de voorwerpen gericht: een portemonnaie, een ring, een sleutel, een pen, een dubbeltje enz. Er liggen er wel vijf en twintig. Het is stil, je kunt wel een speld horen vallen.

Als de doek er weer over ligt, zitten ze een hele tijd te schrijven.

Wie zal het winnen? Zoiets is altijd erg spannend. Op een teken moeten ze ophouden en optellen hoeveel ze hebben. Er zijn er bij met een goed geheugen. Ze hebben er heel wat, twaalf, veertien, vijftien, elf, maar dan is er een met zeventien. Dat is Wim Vermeulen.

„Hoera, voor Wim!" roepen er een paar en dan beginnen ze allemaal weer te klappen. Dit was een fijn spel, echt geschikt om in een kamer te doen, je kunt er zo rustig bij blijven zitten.

Nu komen er weer voordrachten en niet te vergeten die grappige pantomime.

Wat genieten ze allemaal, het gaat ook zo fijn en er is een reuze prettige stemming.

„Jongens," zegt de meester nu, „aan alle dingen komt een eind, ook aan dit gezellige feest. Deze avond hebben we elkaar nog beter leren kennen. Mevrouw Klein danken we heel hartelijk voor alle moeite, die ze voor ons gedaan heeft. Dit feest hebben we gevierd, omdat we allemaal dankbaar zijn, dat Kees weer beter is. Straks heeft onze club er weer een lid bij en ik twijfel er niet aan, of je zult trouw onze club bezoeken, Kees."

Na deze woorden dankt de meester God voor deze avond, die de jongens zoveel nader tot elkander heeft gebracht. De meester dankt ook voor de beterschap van Kees. Hij besluit zijn gebed met deze woorden: Heer, leer ons allen trouw te zijn in alle dingen, die ons opgedragen worden.

Tot slot van deze avond zingen ze:

Dankt, dankt nu allen God
met blijde feestgezangen!
Van Hem is 't heug'lijk lot,
het heil, dat wij ontvangen.
Hij ziet in Christus ons
altijd genadig aan,
en heeft ons dag aan dag
met goedheid overlaân.

HOOFDSTUK XII

Het bevalt Kees weer best op school. Als hij er een paar dagen is, lijkt het net, of hij niet weg geweest is. Heerlijk om net als vroeger te kunnen ravotten met de jongens op de speelplaats.

Gevoetbald hebben ze ook weer en hij was weer flink op dreef, want hij maakte het eerste puntje. Met de club zullen ze dikwijls voetballen. Ze houden ook wel eens wedstrijden met een

club van een ander dorp. Dat is natuurlijk nog veel echter, dan kun je hard werken voor je eigen club.

Morgen gaat hij voor het eerst naar de clubavond. Hij zal het vast helemaal niet vreemd vinden, want hij voelt, dat hij er al echt bij hoort. De jongens tellen hem ook al mee.

Kees hoeft over het geld voor het kamperen ook niet te tobben.

De vorige week is mijnheer Van Velzen naar hem komen kijken. Hij was reusachtig in zijn schik, dat Kees weer helemaal beter was. Mijnheer Van Velzen is al een echte goede kennis van hen geworden. Hij weet ook alles over de jongensclub, hele verhalen kreeg hij er telkens over te horen. Zo heeft hij ook iets opgevangen over kamperen.

„Daar hebben ze zeker voor gespaard,” heeft hij toen zo langs zijn neus weg gezegd. „O ja, al een hele tijd, want zo'n groot bedrag ineens kunnen de meeste ouders niet missen. Het zal wel tien gulden kosten,” had Kees toen gezegd.

Toen hij al helemaal niet meer aan dat gesprek dacht, werd er op een middag een brief bezorgd, met de naam van Kees er op. Wat zou dat zijn? Dat was gewichtig, hoor! Een brief voor hem!

Vlug scheurde hij de enveloppe open. Er zat een briefje in, en in dat briefje? Dat was geld! Wat zou dat betekenen? En nog wel niet zo'n klein beetje!

Vijftien gulden! Vlug las hij het briefje door. Het was door mijnheer Van Velzen geschreven.

Beste Kees,

Nu je weer beter bent, wil ik je graag een cadeautje geven. Het lijkt me het beste je dit geld te sturen. Dat kun je dan gebruiken voor het kamperen. Je hebt dan nog vijf gulden over voor zakgeld. Dag Kees! Veel plezier in het kamp.

J. VAN VELZEN.

Dat was een meevallertje! Nu hoefde hij niet eens meer te sparen!

's Middags uit school ging hij er even voor bedanken. Jan van Velzen was ook thuis. Ze praatten samen nog een hele poos.

„Jammer, dat ik geen tijd heb voor die club,” zei Jan, „het zou me best lijken, maar dat huiswerk, zie je.”

„Kun je niet wat vooruitwerken?”

„Onmogelijk, we hebben iedere dag een bende huiswerk.”

„Nou,” dacht Kees, „ik ben blij dat ik niet op de H.B.S. ben, anders kon ik ook niet naar de club.”

HOOFDSTUK XIII

Het is clubavond. De eerste die Kees meemaakt. Hij vindt het een gezellige boel. Er zullen belangrijke besprekingen zijn over het kamperen.

Over een paar weken is het zomervacantie en dan nog veertien dagen, dan gaan ze fijn kamperen. Dus over vier weken al. Wat schiet de tijd toch op.

Iedere jongen zit met een stukje papier voor zich, klaar om allerlei dingen op te schrijven, die meester Van Leeuwen dicteert. Ze hebben al een hele lijst: slaapzak, wollen deken, handdoek, zeep, tandenborstel met tandpasta, waterdichte schoenen.

„Ik geef jullie deze lijst al zo vroeg mogelijk, dan kun je tijdig voor alles zorgen. Vergeet vooral geen wollen trui en een regenjas.”

„Maar we bestellen geen regen,” roept Wim.

„Bah! regen! Dat is niet te hopen,” zegt Dik.

„Toch moeten we er op voorbereid zijn,” vindt de leider.

„Nu zou ik haast het voornaamste vergeten, schrijf maar op, jongens.”

De jongens zitten al klaar om te schrijven. Wat zou dat nog voor belangrijks zijn?

„'n Goed humeur en veel vrolijkheid,” zegt de meester dan.

Nu brullen ze het uit. Die is goed, hoor! En er zitten er al een

paar te schrijven ook. Die worden natuurlijk flink uitgelachen.

„Ik zou het er toch maar bijschrijven,” houdt de meester dan vol, „want je hebt het toch nodig.”

Nu ze het zo over dat kamperen hebben, krijgen ze er echt zin in. Gingen ze morgen maar! En toch is het ook altijd prettig, als je zoiets fijns in het vooruitzicht hebt.

„Weten jullie ook iets van Jaap de Lange af? Die is er vanavond niet.”

Nee hoor, niemand weet er iets van af. Vreemd, hij was toch vandaag gewoon op school en hij heeft er niets van gezegd, dat hij niet zou komen.

Als de club uit is, gaat de meester niet regelrecht naar huis. Hij zal even bij Jaap aangaan. Als hij binnenkomt, zit Jaap een boek te lezen en krijgt een kleur als de meester ineens voor hem staat. Dan vertelt hij waarom hij er niet was vanavond. Hij kan toch niet mee kamperen! Moeder kan er onmogelijk geld voor missen, tenminste niet zoveel.

De meester begrijpt wel, dat het nu voor Jaap minder aangenaam was om op de club te komen, want van te voren was er al gezegd, dat er over het kamp gesproken zou worden.

„Geen geld, dat is altijd een moeilijk geval,” peinst meester Van Leeuwen onder het naar huis lopen. Toch moet er wat op gevonden worden.

Hij kijkt nog ernstig, als hij een poosje later de huiskamer binnenstapt.

„De koffie is al bijna koud,” zegt zijn vrouw een beetje verwijtend. „Je hebt het wel wat laat gemaakt vanavond.” Maar als ze alles over Jaap hoort, is ze al weer verzoend met zijn late thuiskomen.

„Als wij het dan eens betalen,” zegt ze dan.

„Daar heb ik ook al over gedacht, maar zou het kunnen?”

„Laten we in ieder geval een groot gedeelte betalen, dan passen ze de rest er misschien zelf wel bij.”

„Dat zal wel voor elkaar komen en de jongens hoeven er niets van te weten.”

„Zo'n kamp is voor een jongen als Jaap juist zo goed, dat mag hij vooral niet missen.”

Al plannen makend drinken ze hun koffie en ze merken niet eens, dat die al koud is geworden.

HOOFDSTUK XIV

Het is een warme dag. Haast te warm om op school te zitten. Alle benedenramen staan open, maar de gordijnen zijn dicht, want de zon staat pal op de ramen. De deuren staan er nu ook bij open, anders zou het in de klas niet uit te houden zijn.

Het is maar goed dat over een week de grote vakantie begint, want het is niets gedaan met die hitte op school te zijn.

Als je schrijft, plakt de pen aan je hand vast. Je moet voortdurend zorgen, dat er een vloeï onder je handen ligt, anders komen er allemaal vlekken op je schrift.

Het laatste uur hebben ze tekenen. Dat is nog eens een fijn vak, vooral voor de kinderen, die het goed kunnen.

Gelukkig, ze mogen de taalschriften opbergen. Een paar jongens delen de tekenmappen uit. Iedere leerling heeft een map, waarin hij alle tekeningen bewaart, die af zijn. Aan het eind van het jaar mogen ze alles mee naar huis nemen. Dan kunnen ze thuis geuren met al dat moois. Ziezo, nu heeft iedereen zijn map te pakken. Wie een nieuw voorbeeld nodig heeft, mag er een uitzoeken. Er ligt een hele stapel op het tafeltje, vóór in de klas. Onder de tekenles is het altijd wat drukker dan anders. Ze mogen gerust wat praten, dat is gezelliger. Ze mogen er natuurlijk geen misbruik van maken, maar het gaat altijd echt fijn. De meester heeft het maar druk. Hij loopt van de een naar de ander om te helpen, hier en daar verbetert hij wat, of geeft een aanwijzing.

„Dat is waar ook,” zegt hij opeens, „ik moet jullie nog iets vertellen. De volgende week Woensdag zal er in de school een kijkmiddag gehouden worden.”

„Wat is dat, meester?” vragen er een paar.

„Al jullie schriften komen dan op de banken te liggen, er worden tekeningen opgehangen en van de meisjes worden de handwerkjes uitgestald, die ze gemaakt hebben. Als alles keurig klaar is, mogen jullie ouders en andere belangstellenden komen kijken. Dan kunnen ze precies zien, hoe dom jullie in het afgelopen jaar zijn geworden.”

Nu wordt het pas druk in de klas. Ze worden er zo opgewonden van, dat de meester moet waarschuwen, dat de andere klassen er last van zullen hebben, als dat zo doorgaat. Als de rust weergekeerd is, moet iedere leerling twee tekeningen uit zijn map zoeken; die worden dan opgehangen. De mappen komen op de banken te liggen met de schriften. Het lijkt de kinderen reuze fijn, ze mogen helpen de klas zo gezellig mogelijk te maken. Nu zoeken ze ijverig hun mooiste tekeningen uit. Soms moet de meester helpen zoeken.

Hennie de Leeuw heeft zoveel mooie, hij is de beste tekenaar van de klas. Hij heeft een leeuw getekend, die is zo prachtig! Net of hij op je afkomt. Ook een paard voor een boerenwagen. Na veel wikken en wegen kiest hij deze twee uit. Op het tafeltje liggen ze nu klaar. Een hele voorraad, hoor!

De meester neemt ze mee naar huis, om er keurig de namen op te schrijven met blokletters. Met al die drukte is het al over vieren. Samen zingen ze nog: „God roept ons broeders tot de daad, Zijn werk wacht, treedt dan aan”. Ze hebben het pas tweestemmig geleerd. Krachtig klinken hun jonge stemmen!

Na het dankgebed gaan ze opgetogen naar huis.

HOOFDSTUK XV

De meisjes krijgen een drukke week op school. Iedere dag na schooltijd zijn ze bij de juffrouw in de klas druk in de weer. Er zijn nog verschillende handwerken, die afgemaakt moeten worden. De grootste meisjes mogen de kleintjes helpen. Op alle handwerken worden briefjes vastgenaaid met

de naam van de leerling. De juffrouw heeft de briefjes thuis klaargemaakt. Gelukkig, dat er zoveel flinke meisjes op school zijn, om haar te helpen. Anders zou ze vast voor Woensdag niet klaarkomen.

Onder het werk worden er plannen gemaakt. In iedere klas komt een grote tafel voor de handwerken. De juffrouw heeft nu iets aardigs bedacht. Er moeten zoveel mogelijk bloemen meegebracht worden, ook vazen als het kan. Dan zal het pas gezellig worden! Alle meisjes vinden het een reuze idee.

Eindelijk is het Woensdagmorgen. Erg veel zal er die morgen niet gewerkt worden. Er wordt in geen schrift geschreven, hoogstens op een blaadje.

In alle klassen heerst een bedrijvigheid van belang. Overal liggen bloemen klaar. Tekeningen prijken aan de muur.

Om elf uur gaan de meeste kinderen naar huis. In iedere klas mogen er een paar helpen. Dat is een leuk karweitje, hoor! Veel aardiger dan sommen maken. Als alle lokalen in orde zijn, gaan ze vlug naar huis. Thuis wachten ongeduldige moeders met het eten. Iedere moeder, die maar even kan, gaat natuurlijk naar school. Ook de vaders, die zich vrij kunnen maken, zullen van de partij zijn.

Die middag is er een ongewone drukte in de school. Ouders wandelen van het ene lokaal naar het andere. Ze praten met elkaar, met de juffrouw en de onderwijzers. Opgewonden kinderen wijzen waar hun tekeningen en schriften te vinden zijn. „Kijk, moeder, dat schip heb ik getekend!” „Vader, kijk eens hier, die heb ik gemaakt, m'n naam staat er bij!” Zo klinkt het van alle kanten.

Kees is er ook met zijn moeder. En de winkel dan? Moeder vond het zo jammer om Kees teleur te stellen, door niet naar school te gaan, dat ze de winkel maar voor een uurtje gesloten heeft.

Kees ziet er weer zo goed uit! Z'n kamerkleur is al helemaal weg. Zijn moeder heeft minder zorgen, nu ze meer buitenklanten hebben. Ook de winkel loopt wat beter.

Gelukkig heeft Kees de verloren tijd op school dubbel en dwars ingehaald. Dat heeft meester Van Leeuwen net nog beweerd. Moeder is toch maar blij dat ze even gegaan is. Nu praat ze nog met een paar kennissen, maar dan moet ze toch heus naar huis. Klanten mogen niet voor een gesloten deur komen.

Het wordt langzamerhand leger in de lokalen. Als de laatste bezoekers de school verlaten, zijn de meesters en de juffrouw erg moe van al die drukte. Toch vonden ze het fijn weer eens met de ouders gepraat te hebben.

„Het was een geslaagde middag,” vindt de bovenmeester, terwijl hij de schooldeur sluit.

„Kom,” zegt hij, „gaan jullie nog even mee naar mijn huis?”

Dat doen ze graag. Ze hebben een droge keel van al dat praten en een kopje thee zal heerlijk smaken.

HOOFDSTUK XVI

Het is nu zomervacantie. Weg boeken! De zorg om een aardrijkskundeles of een geschiedenisles te kennen is verdwenen. Onbezorgd dwalen de jongens door bos en hei.

De jongens van de club komen nog wel eens bij elkaar, al is het nu geen clubavond meer. Ze gaan er dan samen op uit, maken een fikse wandeling of gaan planten zoeken. Sommige jongens drogen ze in een herbarium. Ze proberen er dan allerlei bijzonderheden van op te sporen.

Dikwijls hebben ze een voetbal bij zich. Op een open plek in het bos spelen ze dan fijn. Een enkele keer gebeurt het, dat ze ruzie maken om een kleinigheid. Om een puntje dat wel of niet „zit”. En niet te vergeten of er iemand buitenspel is of niet.

Soms is er zo'n geschreeuw van schelle jongensstemmen door elkaar, dat het maar goed is, dat ze in het bos zijn, een eind van de bewoonde wereld af.

Piet Bakker vindt, dat ze maar een scheidsrechter moeten benoemen.

Dat vindt algemene bijval. Dat is nog zo'n gek idee niet.

Ze beginnen er meteen maar mee. Piet wordt voor de eerste keer gekozen, vanwege het goede plan.

Het gaat nu veel beter. Piet doet nauwgezet zijn plicht. En als er soms iemand sputtert of kwaad kijkt, hij trekt er zich niets van aan.

„Ben ik scheidsrechter, ja of nee?” vraagt hij dan.

In de tijd dat de jongens zo van hun eerste vacantieweken genieten, hebben meester Van Leeuwen en leider Smit het druk. Ze hebben al een mooi kampeerterrein gevonden. Het ligt op een hoge berg. Daar kunnen de tenten prachtig staan. En een uitzicht! Schitterend!

Er omheen liggen bossen, die ver in de omtrek doorlopen. Onder aan de berg stroomt een helder beekje.

Ze hebben al samen overlegd, dat de jongens zich hier kunnen wassen. Tien minuten van het kampeerterrein af woont een boer. De aardappelen en groenten kunnen daar gekookt worden, als de jongens tenminste zelf alles schoonmaken.

Ziezo, nu is alles afgesproken. In een beste stemming gaan ze samen naar huis. „Nog geen bijzonderheden aan de jongens vertellen, hoor!” zegt meester Van Leeuwen.

„Natuurlijk niet, het moet een verrassing blijven,” vindt leider Smit.

HOOFDSTUK XVII

Daar komt een vrolijk stel jongens aan op de fiets. Ze zijn bepakt en beladen met dekens en fietstassen vol spullen. Ze zingen:

„En we gaan weer kamperen, bij plassen en meren,
uit is het leren, weg met de boeken en de tas.”

Ja hoor, het is de club. Kijk maar, de jongens dragen allemaal het clubspeldje. Voorop rijdt de meester, achteraan fietst de leider. Geen wonder dat de jongens opgewekt zijn, met zo'n heerlijke kampweek in het vooruitzicht. En wat treffen ze een stralend weer. 't Is haast te warm, ze puffen en blazen als het bergop gaat, maar klagen doen ze niet. Nee hoor, ze hebben veel te veel naar mooi weer verlangd. Fietsen maar, jongens! Het onbekende land tegemoet. Het laatste stuk moeten ze toch lopen, die berg gaat te steil omhoog. „Niet overdrijven, jongens,” roept de leider, „wie de berg niet opkomt, gaat een eindje lopen. Denk er om, we hebben een vermoeiende week voor de boeg.”

De meeste jongens zijn toch erg verhit, als ze op het kampeerterrein aankomen. De fietsen worden neergelegd en dan klinken er verrukte uitroepen van alle kanten. Wat is het hier fijn! En wat een prachtig uitzicht! Een paar jongens willen de omtrek al gaan verkennen, maar dan klinkt de stem van de meester: „Hier blijven, de tenten moeten opgezet worden, eerst aan het werk!” Dat is een heel nauwkeurig werkje. De jongens zijn een en al aandacht.

Intussen zijn er al een stuk of wat naar de boerderij gestuurd om piepers te jassen, want vandaag moet er gegeten worden. De tijd vliegt voorbij, nu ze het allemaal zo druk hebben.

Als de tenten klaar zijn, overzien ze het terrein met welgevallen. Daar staan hun tenten, vier in getal. Iedere tent heeft een naam, hun eigen groepsnaam. Thuis hebben ze met prachtige letters op een stuk karton de namen getekend: Panters, Leeuwen, Haviken, Tijgers.

Het middageten smaakt heerlijk. Van de dochter van de boer hebben ze veel hulp gehad. En Mieke kan koken, hoor! Zonder haar hulp zou het vast niet goed gaan. Maar aardappelen schillen en groenten schoonmaken, dat is het werk van de jongens. Maar ze doen het met plezier.

Na het eten komt er een verplichte rusttijd van een uur. Daar voelen ze wel niet veel voor, maar het moet. Als ze even liggen, voelen ze toch dat ze werkelijk moe zijn.

Deze eerste middag mogen ze het terrein om het kamp verkennen. Dat laten ze zich geen twee keer zeggen. Weg zijn ze al, de bossen in. Heerlijk om op onbekend terrein te lopen.

„Ziezo, die zijn een poosje van de baan,” zegt de leider lachend.

„Als ze maar op tijd terug zijn voor de boterham.”

„Dat zullen ze wel aan het kriebelen van hun maag voelen,” merkt de meester droog op.

Om halfzes komen er een paar terug. Doodmoe vallen ze in het gras neer.

„Hè, hè, is dat lopen!” zucht Henk Wilbrink.

„Hoor die dikke!” roept Hennie de Leeuw, „hij is zeker bang om een paar ons af te vallen.”

Henk kijkt dreigend naar de kleine Hennie. „Pas op, of ik blaas je de berg af, sprinkhaan!”

Maar Henk is te moe om te blazen of iets anders te doen. Gelukkig is het zijn beurt niet om de boterhammen te smeren. Daar wordt intussen druk aan gewerkt. De andere jongens zijn nu ook terug. Eén met een gat in zijn knie. De verbandtrommel moet dus al gauw voor de dag komen.

Als ze de berg boterhammen zien, die klaar ligt, gaat er een geloei op.

„Moet je dat zien!” „Veel te veel!” „Wat denkt u wel van onze maag, meester!”

Die uitroepen klinken van alle kanten.

„Dat er heel wat in kan,” is het antwoord.

Na het bidden vallen ze er op aan als leeuwen.

De stapel mindert al aardig. „Zie je wel, dat ik gelijk had,” zegt de meester, „ik ken mijn pappenheimers wel.”

's Avonds zitten ze gezellig bij elkaar. Ze zingen mooie liederen. Een paar jongens doen een leuke voordracht. Thuis hebben ze er heel wat geleerd, dat hadden ze met elkaar afgesproken. Zoiets komt in een kamp altijd van pas.

Dan houdt de leider de dagsluiting. Eenvoudig en duidelijk klinkt zijn stem. De jongens luisteren doodstil. Rondom hen ligt het donkere bos, waaruit geen geluid komt.

Op dit ogenblik voelen de jongens zich één grote familie.

„Jongens, aan het einde van deze kampdag willen we een korte overdenking houden.

Er zijn jongens, die wel eens uit hun humeur zijn. Nu ja, dat spreekt vanzelf, zul je zeggen, wie heeft er nu altijd goede zin? Dikwijls zijn het maar onnozele dingen, waar ze kwaad om zijn. Laat ik jullie maar eens een voorbeeld geven.

't Is Woensdagmiddag. Piet heeft gevlast op deze middag, want ze zouden gaan voetballen met de jongens van de klas. De hele week was het mooi weer, maar juist deze dag: hè, vervelend, nu regent het, dat het giet.

De hele middag hangt hij nu rond met een lelijk gezicht, geeft snauwerige antwoorden en plaagt z'n kleine broertje. 't Loopt er op uit, dat hij voor straf naar bed moet en dan lijkt alles nog veel donkerder en vervelender. Er zijn ook grotere tegenslagen, b.v. als je blijft zitten, na een jaar toch heus hard gewerkt te hebben. Of . . . je loopt een reis mis door plotselinge ziekte. Het is dan onmogelijk om een vrolijk gezicht te zetten bij al die moeilijkheden.

In de Bijbel wordt verteld van een man, die het lang niet gemakkelijk had. Die man was Paulus. Nu eens leed hij schipbreuk, dan weer wierpen ze hem in de gevangenis. Altijd was er wel iets naars.

Toch mopperde hij niet; dat was het wonderlijke. Hij zei: „Ondanks alles wat de mensen mij aandoen, heb ik goede moed.”

Hoe dat kwam? Omdat hij toebehoorde aan de Heer Jezus. Omdat Paulus wist, dat hij Zijn kind was.

Als er weer eens een moeilijkheid is in je leven, denk er dan aan, dat de Heer Jezus je van alle narigheid wil verlossen. Dan kun je net als Paulus vol goede moed het leven doorgaan.”

„En nu . . . naar je tent. Denk er vooral om, wat ik gezegd heb: geen wilde boel en over een kwartier hoor ik niets meer,” zegt de meester streng.

Met een vrolijk „wel te rusten” duiken ze in hun tent. Dit is eigenlijk het allermooiste van de hele dag. Vooral deze eerste

avond is het een nieuwtje. Toch duurt het nog wel even voor ze hun pyama aan hebben.

Net als Jaap op één been staat om zijn broekspijp te zoeken, geeft Kees hem een duwtje. Een oorverdovend gelach volgt, als Jaap vooroverduikt.

„Wou je zwemmen?” vraagt er een. Dan brullen ze weer van het lachen.

„Die was goed, zeg, net of hij van de plank dook.”

Jaap wil eerst kwaad worden, maar dan merkt hij, dat het maar als mop bedoeld was. Hij lacht nu even hard mee.

„Wat is er bij de „Panters” aan de hand?” vraagt de meester. Hij steekt dreigend zijn hoofd door de tentopening.

„Niets, meester, we slapen al bijna.”

„’n Rare manier van slapen houden jullie er op na!”

In de andere tenten is het ook niet dadelijk rustig.

„Dat is natuurlijk te begrijpen, zo’n eerste avond,” zegt de leider met een toegeeflijk lachje. Dat weet de meester ook wel, maar als hij niet streng is, komt er niets van terecht.

Het is nu tenminste overal stil. Of ze allemaal slapen, is een tweede zaak. Dan daalt de rust neer in het kamp.

HOOFDSTUK XVIII

De volgende morgen zeven uur: Reveille. Nog slaapdronken komen ze hun tenten uit. Een paar moeten er wakker gepord worden. Eerst weten ze zo gauw niet waar ze zijn, maar ineens flitst het door hen heen: „O ja, het kamp!” In de tijd van een ogenblik staan ze in hun pyama buiten de tent. Ochtendgymnastiek in de open lucht; kun je je iets fijners indenken? Met volle teugen ademen ze de frisse morgenlucht in. Wie heeft er nu nog slaap?

Even later hollen ze de berg af, broeken aan, blousjes over de arm. Het heldere water van het beekje lacht hen toe. Wat wordt

me dat een geplas! Heerlijk fris gewassen, met pas gekamde kuien klimmen ze de berg weer op, alleen gaat het nu een beetje kalmer bergopwaarts. Ze krijgen het nu weer druk, hoor!

Boterhammen klaarmaken, thee halen bij de boer en niet te vergeten. . . . de tenten opruimen. Orde en netheid moeten er in een kamp zijn. Voor ze gaan eten is alles piekfijn voor elkaar.

Ze zijn nu al zo'n tijd in beweging, dat is te merken aan de stapel boterhammen, die zienderogen vermindert. De meester en de leider kijken vergenoegd, dat ze zo kunnen eten. Zo gaat-ie fijn! Dat is het beste bewijs, dat de jongens gezond zijn.

In de tijd die nu komt tot aan het middageten, mogen ze vrij spelen. Ze kiezen volleybal, een spel, dat met behulp van een net wordt gespeeld. Ze kennen het nog niet zo lang, want het net is pas aangeschaft.

De jongens, die corvee hebben, zorgen dat alles wordt opgeruimd, daarna gaan ze naar Mieke. Daar gaan ze proberen iets meer dan een dobbelsteen van een aardappel over te houden. Mieke, die zo nu en dan komt kijken, schudt in stilte haar hoofd. Er zijn een paar handige jongens bij, die doen het vast wel eens voor hun moeder. Maar moet je Piet Bakker eens zien. Voetballen kan hij als de beste, maar piepers jassen!

„'t Zal wel leren, hoor,” troost Mieke, ze kan toch niet hebben, dat ze hem zo plagen. Ze hoeft hem anders heus niet te verdedigen, want Piet kan best tegen een plagerijtje.

's Middags na de rust doen ze een vossenjacht. Wat dat is? Wel, een speurtocht. Vroeger deden ze die wel eens in de hei. Hier in de bossen is het ook erg opwindend. Ze lopen en rennen, sluipen en zoeken naar schuilplaatsen.

Als ze terugkomen, zijn ze wel moe, maar toch schrijven ze allemaal naar huis. Daar kijken ze natuurlijk verlangend naar bericht uit. Wat lijkt het al lang geleden, dat ze van huis weggingen. Ze hebben ook al zoveel beleefd! Als ze 's avonds gaan slapen, heeft een van de „Panters” niet zo'n haast om de tent in te gaan! Jaap blijft wat rondhangen tot de andere „Panters” in de tent verdwe-

nen zijn. Hij lacht in zijn vuistje. Niemand had er erg in, dat hij wat in zijn schild voerde. Hoor ze een drukte maken in de tent! Niemand merkt er nog iets van.

„Vooruit Jaap, schiet eens wat op,” zegt de leider dan.

Maar dan. . . . opeens! Wat gebeurt er? Alle „Panters” rollen zowat de tent weer uit.

„Wat is er aan de hand?” roept de meester. Niemand zegt er iets. Ze komen eerst helemaal naar de meester toe. Dan fluisteren ze angstig: „Er ligt iemand in onze tent.”

Grote verbazing! Hoe kan dat nu?

„Heus waar, komt u maar kijken, hij heeft een pyama aan.”

Op dat ogenblik ontmoeten de ogen van meester die van Jaap. Deze knipoogt heel even. Niemand heeft het bemerkt, maar de meester begrijpt, dat het een mop van Jaap is. Toch leuk, dat Jaap zo fijn meedoet. Dit is een bewijs, dat hij zich op zijn gemak voelt.

„Dan zit er niets anders op, dan dat we de tent besluipen. Roep eerst de anderen, want het kan wel een gevaarlijk individu zijn.” Even later komen de „Leeuwen”, „Tijgers” en „Haviken” ook aansluipen in hun pyama. De „Panters” zijn nog in hun onderbroekjes. Niemand had er nog een pyama aan, toen het onheil ontdekt werd.

„Nu allemaal de tent omsingelen, maar voorzichtig,” fluistert de meester.

Daar gaan ze. Toch fijn, zo'n nachtelijk avontuur, fijn. . . . maar toch griezelig. Eindelijk zijn ze vlak bij de tent.

„We moeten hem nu overrompelen. 'n Stuk of zes gaan met mij mee naar binnen en vallen de bandiet aan. De rest blijft hier liggen,” commandeert de meester op fluisterton.

Ademloos zien de jongens toe, hoe die zeven moedige mannen de tent ingaan.

Ze horen een hevig gevecht en kort daarop. . . . een schaterend gelach. Wat is dat nu? Ze verdringen zich bij de tentopening.

„Op zij!” roept de meester.

Dan gooit hij de bandiet naar buiten. Het is. . . de pyama van Kees, opgevuld met stro. Dan rollen ze over elkaar heen van het lachen.

„Die was goed, hoor! Die was reuze!”

Dan horen ze, wie het verzonnen heeft. Nu gaat bij de „Panters” een licht op. Gisteren hadden zij Jaap er tussen, maar nu had hij hen allemaal te pakken.

„Wel te rusten,” klinkt het van alle kanten. Nu gaan ze voor de tweede keer vanavond hun tent in. Maar iedereen heeft nog napret.

HOOFDSTUK XIX

Donderdag is het nu al. De dagen vliegen voorbij. Iedere jongen heeft een lange brief naar huis geschreven, over alle belevenissen in het kamp. Vandaag is het weer wat druilerig. Als het vanavond maar droog is, want dan hebben ze een kampvuur. Ze genieten al bij voorbaat.

Tegen de middag trekken de wolken weg en breekt de zon door, eerst nog wat flauwtjes, maar het wordt steeds warmer. De zon wordt met gejuich begroet. Meester Van Leeuwen heeft iets aardigs bedacht, om bij het kampvuur te doen. Natuurlijk zijn er veel jongens die een voordracht hebben of een zangnummertje met een aardig refreintje. Maar dit is weer iets geheel nieuws.

Iedere groep krijgt een briefje, waarop een klein verhaaltje staat. Dit moeten ze goed doorlezen en dan wordt het 's avonds met de groep opgevoerd. Ze mogen er zelf zoveel bijverzinnen als ze willen. De rollen moeten door de jongens zelf verdeeld worden, de leiding bemoeit er zich niet mee.

Ze krijgen een uur van voorbereiding. Verkleden mag ook, dat is het allerfijnste; het ergste is, wat ze moeten zeggen.

Na het middageten krijgen ze de briefjes. Ze duiken er dadelijk mee in hun tent. Dan horen de meester en de leider niets anders

meer, dan een onderdrukt gelach en gefluister. Alles moet zoveel mogelijk geheim blijven. Straks mag er ook nergens over gesproken worden. Nu ze er mee bezig zijn, valt het best mee, de woorden rollen uit hun mond en vooral de grappen.

„Ik ben benieuwd wat ze er van terechtbrengen,” zegt de leider. „Afwachten maar, ik denk dat het meevalt.”

Na het avondeten worden de dode en afgefallen takken uit het bos verzameld. Vele handen maken licht werk, want de berg hout groeit zienderogen. Er wordt een flinke stapel gemaakt, de takken telkens dwars over elkaar. Als er genoeg hout op elkaar ligt voor het begin, wordt de rest op een hoop gegooid.

„Ziezo, nu is er hout genoeg, even rusten, jongens!”

Tegen de schemering is alles klaar; om de plaats, waar het kampvuur komt, hebben ze een greppel gegraven, een paar emmers water staan klaar, dit allemaal om brand te voorkomen.

Vol spanning kijken de jongens toe, als het aangestoken wordt. Zou het direct lukken? Eerst rookt het een beetje, maar als het hout flink vlam vat, is de rook niet zo erg meer.

Wat een prachtig gezicht! Hun gezichten zijn door het vuur spookachtig verlicht, dat maakt alles veel geheimzinniger.

Plechtig klinken de kamplieden in de rustige avond. Dit is werkelijk het mooiste ogenblik van de hele week. De jongens zijn helemaal niet luidruchtig, allemaal zijn ze geboeid door het mooie schouwspel van het vuur.

Nu komen de toneelstukken aan de beurt. Er zijn veel mooie dingen bij, ze genieten van elkaars spel. Sommige jongens zijn handig in het verzinnen van allerlei aardigheden. De meester en de leider staan te kijken van zoveel fantasie. In het verkleden zijn ze ook sterk, er zijn er bij die zich wonderlijk hebben uitgedost. Met een verbrande kurk hebben ze zelfs snorren en bakkebaarden gemaakt. Alle jongens krijgen een pluim voor het toneelspelen, niemand doet er gelukkig flauw.

Aan het eind van de avond vertelt de meester een Indianenverhaal. Het heet: „Gebroken Veder”. De jongens gaan in een ge-

makkelijke houding zitten. Heerlijk! vertellen! Zoals meester Van Leeuwen kan niemand het. De jongens hangen ademloos aan zijn lippen. Ze leven mee met hun hele hart.

Ze vergeten, dat ze bij het kampvuur zitten en zien alleen nog voor zich de personen van het verhaal. Vooral Gebroken Veder, de Indianenjongen. Wat was hij moedig!

Niets liet hij los van de geheimen van zijn stam, liever liet hij zich scalperen. Het was een droevig einde, maar ze waren allemaal trots op deze Indianenjongen, die trouw bleef tot het einde.

Toen het verhaal uit was, bleef alles nog stil. Ze waren onder de indruk, meer dan ze wilden weten voor elkaar.

Nu zagen ze pas, dat het vuur uit was. Hier en daar smeulde nog een takje, maar dat was alles. Jammer dat deze heerlijke avond voorbij was, maar ze waren nu toch heus moe. Wat zouden ze maffen.

Deze keer was het opmerkelijk rustig in de tenten.

De jongens, die nog even wakker lagen, genoten nog na van deze onvergetelijke avond.

HOOFDSTUK XX

Eigenlijk is de Vrijdag al de laatste kampdag. 's Zaterdag zouden ze vertrekken, dus dan moet alles opgeruimd worden.

Nu nog maar fijn genieten! De jongens die corvee hebben, treffen het niet, want zo'n laatste dag moet uitgebuit worden. Toch boffen de corveeërs, dat ze Mieke hebben. Ze kookt zo heerlijk en als ze tijd over heeft, helpt ze nog een handje mee met schillen. Vandaag staat er een hele mand met peren te wachten.

„Fijn, peertjes bij het middageten!” Maar dat schillen is het vervelendste karwei. De meeste jongens zijn veel handiger dan aan het begin van de week.

„Nu kunnen jullie ook voor je moeder schillen,” vindt Mieke. Maar daar gaan ze niet erg op in. Hun moeders kunnen het zelf zo vlug, daar kunnen ze toch niet aan tippen.

De peren smaken die middag uitstekend. „Als jullie maar weet, dat ons bloed er aan kleeft,” zegt Kees.

„En onze zweetdruppels,” roept Piet.

„Ik zie er anders niets van,” merkt Hennie droog op, terwijl hij strak naar de peertjes tuurt.

„Ze willen alleen maar eens opscheppen, dat ze zoveel hebben geschild, begrijp je dat nog niet?” zegt Jaap.

Zo wordt er over en weer geplaagd en iedereen kan er gelukkig goed tegen.

Na de smulpartij — want dat was het, dank zij het vergoten bloed van de corveeërs — komt het verplichte rustuur weer.

Ze zijn er nu helemaal aan gewend, sommige jongens slapen zelfs een poosje.

„Eigenlijk moeten jullie vandaag wat langer slapen,” vindt de meester, „want vanavond wordt het veel later, we krijgen dan het avondspel.”

„O ja, fijn! Een spel in het donker!”

Ze besluiten de rusttijd met een half uur te verlengen.

„Dat is een reuze besluit,” zegt Henk Wilbrink, terwijl hij zich heerlijk uitstrekt.

„Natuurlijk, dat is net wat voor die dikke,” klinkt het van verschillende kanten. Henk houdt erg van zijn gemak en daarmee wordt hij nogal eens geplaagd. Hij is veel te goedig om kwaad te worden.

Een paar dagen geleden heeft hij laten zien, dat hij niet alleen dik, maar ook sterk is. Op een wandeltocht deed Hen-

nie zijn voet zo'n pijn, dat hij er nauwelijks op kon staan, laat staan lopen. Hoe moest Hennie nu naar het kamp komen? Zonder veel praatjes te maken, nam Henk hem op zijn rug en droeg hem er naar toe. Van aflossing wilde hij niet horen, zelfs niet als het bergop ging. Niemand hoorde hem klagen, maar toen ze in het kamp aankwamen, droop hij van het zweet.

De andere jongens — zij waren maar met hun zessen op stap geweest — moesten natuurlijk weten, wat er aan de hand was. Ze keken Henk waarderend aan en van de meester en de leider kreeg hij een pluim. Hij bromde maar wat onverstaanbaars en deed erg onverschillig, zo verlegen werd hij er van.

's Avonds vond hij tussen zijn pyama een stuk chocola. Er was een briefje bij van Hennie: „Ik ben zo bang dat je afgevallen bent, Dikkie. Eet dit nu maar lekker op, dan kom je vast weer een ons aan.”

Ze mochten elkaar best, die twee, maar plagen moesten ze altijd. Na de rusttijd roept de meester de jongens bij elkaar.

„Wat denken jullie er van, als we eens een cadeautje voor Mieke kopen?”

Daar zijn ze allemaal voor te vinden, hun zakgeld is nog niet helemaal op. Mieke heeft ze altijd zo fijn geholpen! Wat hadden ze zonder haar kookkunst kunnen beginnen?

Al gauw hebben ze een aardig bedrag verzameld. Drie jongens worden het dorp ingestuurd om iets te kopen.

Die middag gaan ze in optocht naar Mieke. Ze is druk bezig in de schuur, dus ze heeft hen niet zien aankomen.

„Mieke! Mieke!” hoort ze opeens uit wel twintig kelen. Verbaasd komt ze naar buiten. „Wat is er aan de hand?” vraagt ze. „Niets, we wilden je alleen maar wat komen brengen,” en met die woorden komt Hennie naar voren om het cadeautje aan te bieden. „En nog wel bedankt voor alles, wat je voor ons gedaan hebt.”

Mieke is reuze in haar schik met de fles eau de cologne en de doos heerlijke zeep. Ze vindt het veel te veel en het was helemaal niet

nodig, maar toch vindt ze het leuk, dat de jongens zo aan haar gedacht hebben.

Daar komen haar broers ook aan. „Verwennen jullie onze Mieke maar,” zeggen Dirk en Piet. „Geef ons de zeep maar, Mieke! Wij zijn altijd veel zwarter dan jij.”

„Neem maar een kluit groene zeep, hoor!” kaatst Mieke terug, „die is goed genoeg voor jullie.”

Op de terugtocht hebben ze het druk over het avondspel. Wat zou het worden? Ze hebben er geen flauw idee van!

Na de avondboterham gaat iedere jongen rustig wat lezen. Als ze goed uitgerust zijn, kunnen ze er vanavond goed tegen. Fijn, het begint al vast te schemeren. De meester en leider Smit zijn ook helemaal verdiept in een boek. Het lijkt wel, of ze het spel voor vanavond vergeten.

„Daar komen twee agenten aan,” zegt Kees. Hij had al een hele tijd peinzend in de verte zitten staren. „Kijk eens, wat een haast ze hebben! Het lijkt wel of er wat bijzonders is!” roept Piet.

Alle jongens hebben hun boek neergelegd en kijken verbaasd naar die opgewonden agenten. De meester en de leider hebben nu ook ontdekt, dat er wat aan de hand is. Ze komen bij de jongens staan en wachten al even nieuwsgierig wat ze te horen krijgen, als de jongens zelf. De agenten komen regelrecht naar het kamp. „Er zijn twee bandieten ontsnapt. Ze zijn schuldig aan een inbraak. Verschillende mensen hebben de mannen deze kant op zien gaan. Ze zitten nu waarschijnlijk in dit bos, hier vlakbij. Kunt u ons misschien helpen, mijnheer Van Leeuwen?”

„Ik? Hoe moet ik dat doen?”

„De zaak zit zo, we moeten zien, dat we hen omsingelen, anders zullen ze aan de andere kant kunnen ontsnappen. Ik zie, dat u daar zo'n stelletje flinke jongens hebt. Die kunnen best een handje meehelpen.”

„Zouden jullie dat durven?” vraagt de leider.

„Natuurlijk!” „Een echt avontuur, dat is nog eens fijn!”

„Het komt net goed uit,” zegt de meester, iedere groep gaat met een van de groten mee. Maar let op, hoor! Niet te vlug opdrin-

gen, anders zouden we alles bederven. Het moet langzaam en met geduld gebeuren."

Een van de agenten zegt: „En vooral de monden dicht."

Na al die vermaningen sluipen ze voorzichtig het bos in. Ze zijn nauwelijks te horen. Alleen kraakt hier en daar een takje, maar verder geen geluidje. Iedere groep neemt een andere richting, tot ze zich helemaal om het bos verspreid hebben. Dan is het de afspraak: langzaam oprukken naar het midden. Als de bandieten er in zijn, kunnen ze onmogelijk ontsnappen. Het is een spannende tocht. Ze turen in het donker of ze iets zien bewegen, maar tot nu toe is er niets te ontdekken. Het zou wat zijn, als ze de boeven kregen! Zou het dan morgen in de krant komen? Ze zien het al in hun verbeelding staan: „Jongensclub vindt het spoor van enige gevaarlijke bandieten."

Jaap grijpt ineens de arm van Piet. „Wat was dat? Daar bewoog iets."

De hele groep staat stil. „Waar?" fluisteren ze. Ze boren met hun ogen in het donker, maar kunnen niets ontdekken. Sommige jongens slaken een zucht van verlichting, want nu het er op aankomt, is het toch griezelig. Stel je voor, dat zo'n bandiet boven op je springt. Maar ze zullen wel wijzer zijn, dan zouden ze meteen ontdekt zijn. Verder sluipen ze, steeds verder naar het midden.

Dan opeens . . . klinkt er een geroep door het bos.

„Hier zijn ze!" „We hebben ze!" Allemaal lopen ze op het geroep af.

„Hoera!" „Gevonden!" Dat is reuze. De „Leeuwen" met een van de politieagenten hebben hen gevonden. De boeven worden onmiddellijk door de agenten geboeid.

De jongens zien een paar grauwe gedaanten, met de petten diep in de ogen. Ze kunnen de gezichten in het donker niet onderscheiden. In optocht gaan ze terug, heel wat luidruchtiger dan toen ze gingen.

't Is net, of ze bij de tenten stemmen horen. Dat is ook zo. Dat zijn Mieke en haar moeder. Ze hebben een grote ketel chocolademelk bij zich.

„We dachten, dat jullie daar wel trek in zouden hebben, na jullie avondspel.”

„Het was geen spel, het was deze keer echt.”

Dan vertellen ze het hele avontuur aan Mieke.

Wat smullen ze van de warme chocolademelk, ze prijzen Mieke uitbundig.

De politieagenten willen ook graag een kopje. Nu worden de boeven in de kring gehaald. Mieke vraagt: „Mogen ze ook wat drinken?”

„Nou,” meesmuilen de agenten, „zulke mannen mogen anders niet verwend worden.”

Dan gebeurt er iets wonderlijks. De beide mannen trekken een

snor van hun gezicht en nemen hun pet af. Een agent schijnt ze met een zaklantaarn in het gezicht.

„Kijk eens gauw, jongens! Hebben we niet de verkeerde boeven gepakt?”

Verbijsterd zitten de jongens te kijken, want daar zitten, ja, 't is heus waar, de broers van Mieke, Dirk en Piet.

De laatste minuten is alles zo gauw gegaan! Ze kunnen zelf niet begrijpen of ze het dromen, of dat het waarheid is. Maar ineens zijn ze er achter. Ze zijn bij de neus genomen door de meester en de leider, maar eigenlijk ook door de agenten. Nu hebben ze reuze schik. Wat worden ze geplaagd door Dirk en Piet!

Het wordt tijd om op te stappen. Het is een wonderlijke optocht. Eerst de twee „boeven”, dan Mieke en haar moeder met de lege ketel, daarachter twee agenten.

Als de vreemde stoet verdwenen is, vraagt de leider: „En hoe vonden jullie het avondspel, jongens?”

„Reusachtig!” „Het kon niet mooier!”

„Weet u wat zo leuk was,” zegt Kees, „toen we met die agenten mee moesten, dacht ik: jammer, dat we nu geen spel krijgen. We hadden er geen erg in, dat dit juist het spel was.”

Ze willen er nog wel een hele tijd over napraten, maar daar is het veel te laat voor.

„Het is de hoogste tijd, jongens!” klinkt de waarschuwende stem van de meester.

„Jammer, onze laatste nacht in de tent,” zegt Henk, terwijl hij zich geeuwend uitrekt.

HOOFDSTUK XXI

De laatste morgen mogen ze een half uurtje langer slapen, omdat het de vorige avond zo laat geworden is. Om half acht is er in de meeste jongens nog geen beweging te krijgen. De langslapers kunnen het niet lang uithouden, daar zorgt de rest van de jongens wel voor.

„Au, mijn neus,” klinkt het uit de tent van de „Haviken”. Aan dat lichaamsdeel werd zo hard getrokken, dat de jongen, die aan die neus vastzat, werkelijk wakker werd.

Nu duurde het niet lang meer, of alle tenten waren leeg. Iedereen holde de berg af, naar het beekje, om zich schoon te boenen. Alle slaap was nu verdwenen. Ze begrijpen zelf niet, dat ze niet beter wakker konden worden.

Het wordt een drukke dag voor ze. Het kampterrein moet keurig verlaten worden, dus er is werk aan de winkel. Iedere groep heeft wel iets om voor te zorgen. Ze sjouwen en rennen heen en weer. Om elf uur moet alles klaar zijn. Het duurt een poos voor iedere jongen zijn spullen bij elkaar heeft gezocht. Alles wordt weer op de fietsen vastgesjord, net als toen ze gingen. Was dat pas een week geleden? Het lijkt veel langer, dat komt omdat ze zoveel beleefd hebben.

Toch wel prettig om weer naar huis te gaan, al was het alleen maar om al hun wederwaardigheden te vertellen. En dat zijn er heel wat! Maar als het kamp nog een week geduurd had, zouden ze er vast niet kwaad om geweest zijn.

Nu staan ze het lege terrein te overzien. Wat kaal is alles, nu de tenten weg zijn. Het ziet er keurig uit, er ligt geen snip-pertje meer. Dat moet ook, want de ogen van de meester en de leider gaan overal. Ze vinden het eigenlijk wel fijn, om zo goed te kunnen helpen.

„Alles klaar?” vraagt de meester, „pak dan de fietsen maar.”

Dan geven de jongens Jaap een duw. „Vooruit nou!” „Zeg het nou!”

De meester kijkt verbaasd, als Jaap ineens voor hem staat te stotteren:

„Meester, we wilden . . . meester, we dachten . . .” En dan weet hij gelukkig weer wat hij zeggen moet. De woorden vloeien hem uit zijn mond.

„Meester en leider, we wilden u bedanken voor de fijne week. We hebben het heel erg naar onze zin gehad. Voor al het werk, dat u voor ons gedaan hebt, wilden we u graag wat geven. We

konden niets anders bedenken dan sigaren. Als 't u blijft," en met deze woorden overhandigde hij de pakjes.

De meester en de leider glimmen van plezier. „Dank je wel, hoor jongens! Niet alleen voor de sigaren, maar ook omdat jullie de hele week zo goed je best hebt gedaan.”

Nu wordt het hoog tijd om op te stappen. Daar gaan ze in een lange rij. Als ze in de buurt van de boerderij komen, rinkelen ze met hun fietsbellen. Mieke, Dirk en Piet stonden zeker al op de uitkijk, want ze komen ineens te voorschijn.

Nu is het een geroep van weerskanten. „Dag! Dag!” „Tot ziens!”

Nog lang blijven Mieke en haar broers wuiven. Een paar keer kijken de jongens nog om en dan . . . zo vlug mogelijk op huis aan, om alles te vertellen van die prettige week.